

Taide hyvinvoinnin edistäjänä kaupungeissa

Valokuvat: Juha Keltso / Keltso

Kaupunkien hyvinvointihaasteita

- Hyvinvointiin liittyvät erot ovat kaupungeissa usein huomattavia.
- Fyysisellä ja sosioekonomisella ympäristöllä on merkitystä ihmisten terveydelle ja hyvinvoinnille.
- Perheiden sosioekonomiset taustat asettavat lapsia ja nuoria eriarvoiseen asemaan jo ennen kouluikää.
- Kasvava mahdollisuuksien epätasa-arvo kaventaa pienituloisten perheiden lasten mahdollisuuksia menestyä elämässään ja saada oma lahjakkuutensa yhteiskunnan hyödyksi.
- Yksinäisyys ja syrjäytymisen heikentävät työkykyä ja lisäävät sosiaali- ja terveyden kustannuksia.
- Sosiaalinen eriytyminen ja kulttuurien väliset jännitteet synnyttävät ymmärtämättömyyttä, vihapuhetta ja väkivaltaa.
- Kulttuurien välinen integraatio vahvistaa kaupungin avoimuutta, kulttuurista moninaisuutta ja asukkaiden hyvinvointia.

Taide hyvinvoinnin vahvistajana ja sosiaalisen kohtaamisen mahdollistajana

- vahvistaa terveyttä ja toimintakykyä
- ennaltaehkäisee yksinäisyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä
- pidentää eliniän odotetta
- edesauttaa viihtyisien ja laadukkaiden asumisympäristöjen rakentamisessa
- auttaa luomaan sosiaalisia tiloja, jotka mahdollistavat kohtaamisen ja eri kulttuurien välisten jännitteiden purkamisen

Osallistava taide ratkaisuna yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisyssä

- tarjoaa voimaantumisen sekä yhteisöllisyyden kokemuksia erityisesti ihmisille, joilla ei ole ääntä yhteiskunnassa
- auttaa ihmisiä näkemään itsensä ja oman tilanteensa osana suurempaa yhteiskunnallista kuvaa
- opettaa vallankäytön ja eriarvoisuuden mekanismeista ja siitä, miten vastata niihin
- mahdollistaa kohtaamisen ja vahvistaa vuoropuhelua, luovuutta ja yhteistoiminnallista oppimista

Uudessa hyvinvointiajattelussa mahdollisuudet kulttuuriin ja taiteisiin osallistumiseen tulee huomioida myös sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa.

- Mahdollisuus osallistua taiteisiin ja kulttuuriin läpi elämänkaaren ja kaikissa elämäntilanteissa on perusoikeus.
- Asiantuntevasti järjestetyillä kaikille yhteisellä, koulujen taideopetuksella ja osallistavalla taidetoiminnalla on keskeinen merkitys eri ryhmien mukana oltamisessa kuten myös yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisyssä.
- Ennaltaehkäisevää taide- ja kulttuuritoimintaa tulee järjestää pitkäjänteisesti eikä vain projekteina.
- Prosenttitaitteen periaatteen laajentaminen on hallituksen kärkihanke. Sen toteutuessa sosiaali- ja terveydenhuollon käyttö kustannuksista varattaisiin osuus taide- ja kulttuuripalveluiden hankintaan tai taide- ja kulttuuriin liittyvän hoito- ja asiakastyön kehittämiseen.

Lisätietoa: Kai Lehtinen, Ph.D.

kai.lehtinen@uniarts.fi • www.artsequal.fi